

Aan R
Van Bescherming persoonlijke levenssfeer
Via
Kopie aan M
Afgestemd met Bescherming persoonlijke levenssfeer

TER BESLISSING

Datum

1 maart 2025

Onze referentie

BZ2511711

Opgesteld door

Bescherming persoonlijke levenssfeer

nota

Kamerbrief over humanitaire hulp en diplomatie 2025:
Doen wat nodig blijft

Aanleiding

Ieder jaar stuurt de minister voor Ontwikkelingshulp een brief over de Nederlandse humanitaire inzet naar de Tweede Kamer.

Geadviseerd besluit

Uw akkoord met:

1. Inhoud van de bijgesloten Kamerbrief '**Humanitaire Hulp en Diplomatie 2025 - Doen wat nodig blijft**' en versturen hiervan aan de Tweede Kamer.
2. Bijdragen in lijn met uw prioriteiten: het *Disaster Response Emergency Fund* van de IFRC en INSO, in lijn met de versterkte inzet op anticiperende hulp (vanwege de toename van (natuur)rampen en ziekte-uitbraken) en veiligheid van hulpverleners.
3. De totale bijdrage aan de landenspecifieke fondsen. De inzet t.b.v. de landenspecifieke fondsen is in lijn met die van voorgaande jaren. De landen worden geselecteerd op basis van de grootste noden (m.b.v. indicatoren van zowel de VN, het Rode Kruis als de EU) en financieren voor een groot deel lokale humanitaire organisaties. Hierdoor zijn er voor 2025 twee nieuwe landenspecifieke fondsen in de lijst gekomen: Tsjaad (als gevolg van de crisis in Soedan, vangt Tsjaad vluchtelingen op) en de Palestijnse Gebieden.
4. Het aanhouden van een reservebudget voor dit jaar ad EUR 34,4 miljoen.

Kernpunten

*Lange termijn doorkijk – wat wordt **minder***

- De kamerbrief richt zich op 2025 en gaat in de op de beleidsmatige, politieke en financiële inzet. In 2025 is er sprake van een pro rata bezuiniging van EUR **46 miljoen** op het humanitaire hulp budget. Dit heeft in 2025 geen directe gevolgen voor de financiële en beleidsmatige inzet, omdat eind 2024 reeds betalingen voor 2025 zijn verricht. Hierdoor zijn de gevolgen van de bezuiniging in 2025 gedempt.
- Het CW3.1 formulier dat in de bijlage meegaat, beschrijft in het kort de inzet vanaf 2026 en verder. Zoals ook opgenomen in de BHO brief is er sprake van

een kleine intensivering in het HH-budget ten opzichte van de pro rata bezuinigen zoals gepresenteerd in de begroting 2025.

Datum

1 maart 2025

Onze referentie

BZ2511711

Continueren wat werkt

- Het beleid blijft gestoeld op flexibele en meerjarige financiering aan professionele humanitaire organisaties, in combinatie met een beleidsdialoog met deze organisaties en inzet op humanitaire diplomatie. Organisaties worden door het bieden van zekerheid in staat gesteld direct op crises te kunnen reageren. Zeker in deze turbulente tijden met een toenemend aantal crises en ontwikkelingen rondom USAID is Nederland hiermee een betrouwbare donor die het snel verlenen van humanitaire hulp mogelijk maakt.
- Dit is in lijn met de conclusies en aanbevelingen uit de IOB evaluatie van het Nederlandse hulpbeleid en hier bestaat breed politiek draagvlak voor.

Inspelen op actualiteiten

Op basis van de humanitaire ontwikkelingen wordt voorgesteld om uw inzet voor 2025 op de volgende manieren te onderscheiden:

1. Versterkte inzet op anticiperende hulp vanwege de toename van (natuur)rampen en ziekte-uitbraken een aanvullende bijdrage van EUR 5 miljoen aan het *Nederlandse Rode Kruis*, waarmee tevens het *Disaster Response Emergency Fund* van de IFRC (IFRC-DREF) ondersteund kan worden.
2. Meer diplomatieke en financiële inzet om de veiligheid van hulpverleners en de toegang van humanitaire hulp tot conflictgebieden te garanderen. Dit is ingegeven door de zorgwekkende toename van aanvallen op hulpverleners en de groeiende beperkingen t.a.v. humanitaire toegang, vooral in de afgelopen twee jaar. De huidige bijdrage aan INSO, de organisatie die (lokale) ngo's ondersteunt in hun veiligheid, zal daartoe verhoogd worden met EUR 5 miljoen.
3. Binnen het humanitaire hulp budget zijn ook middelen gereserveerd om bij nieuwe rampen humanitaire hulp en Nederlandse technische expertise en materieel snel beschikbaar te kunnen stellen. Ook kunnen hiermee initiatieven van burgers of bedrijfsleven worden ondersteund. Deze reservering bedraagt EUR 34,4 miljoen.
4. Intensivering van de samenwerking met een bredere groep landen en donoren, waaronder de Golfstaten, om financiële en diplomatieke slagkracht te vergroten. Gezien de geopolitieke veranderingen is deze samenwerking des te cruciaal.

Financiële inzet

- Een groot deel van het humanitaire budget is in 2025 juridisch verplicht via meerjarige bijdragen en subsidies. Dat geldt voor bijna alle bijdragen aan VN organisaties en het Internationale Rode Kruis, de subsidies aan de Rode Kruisbeweging en de *Dutch Relief Alliance* en thematische subsidies.
- De huidige meerjarige afspraken met internationale organisaties (VN en ICRC) lopen t/m 2025. Het subsidieraamwerk voor de DRA en het Nederlandse Rode Kruis (NRK) loopt t/m 2026.
- Overzicht van wat juridisch is vastgelegd en wat beleidsmatig is gereserveerd:

Juridisch verplicht	EUR 350,6 mln.
Beleidsmatig gereserveerd	EUR 123,3 mln.

Datum

1 maart 2025

Onze referentie

BZ2511711

- Het beleidsmatig gereserveerde budget wordt als volgt ingevuld:

In lijn met voorgaande jaren en amendementen uit de Kamer:

- EUR 69 mln. via de humanitaire landenfondsen, incl. EUR 5 mln. voor Soedan n.a.v. amendement 36600-XVII-21
- EUR 1 mln. voor UNHCR voor steun aan de Rohingya (amendement 36600-XVII-42)

Nieuwe voorstellen t.b.v. extra accenten in het beleid:

- EUR 5 mln. voor het International NGO Safety Organization (INSO)
- EUR 5 mln. voor het Nederlandse Rode Kruis, in te zetten voor anticiperende hulp bij natuurrampen en epidemieën, ook middels het IFRC Disaster Response Emergency Fund

Reeds eerder voorgelegd:

- EUR 5 mln. voor de Jordaanse landroute voor humanitaire hulp aan Gaza (via UNOPS, als alternatieve inzet maritieme route).
- EUR 4 mln. voor Gaza via UNICEF, conform eerdere appreciatie van het amendement (nr. 36600-XVII-49), worden de vrijvallende middelen voor 2025 via andere kanalen ingezet t.b.v. Gaza.

- In aanvulling hierop wordt een acute **reserve** aangehouden van **EUR 34,4 mln.**

Toelichting

Humanitaire landenfondsen

- De landenfondsen zijn van groot belang voor humanitaire coördinatie en dragen bij aan het vergroten van lokale inzet (in 2024 ging gemiddeld 46% naar lokale organisaties). Deze fondsen geven NL zichtbaarheid en invloed op landenniveau. Ambassades halen zo nuttige informatie op en zijn een zichtbare gesprekspartner voor de autoriteiten.
- De verdeling van het budget over de crises en bijbehorende fondsen wordt berekend op basis van de noden (indicatoren vanuit VN, Rode Kruis en EU). Gezien de hoge noden in Tsjaad (impact crisis Soedan) en de Palestijnse Gebieden, komen deze fondsen nu ook voor het eerst hoog in de ranglijst voor.
- In 2025 is het Nederlandse budget voor deze landenfondsen, die worden beheerd door UNOCHA, EUR 105 mln. Daarvan is EUR 36 mln. juridisch verplicht t/m 2025 (voor Soedan, Zuid-Soedan, Jemen, DRC en Somalië).
- De verdeling ziet er als volgt uit:

Land	Financiële bijdrage in mln euro
Soedan	16 (11 + 5 amendement)
Syrië	12
Palestijnse gebieden	10
Zuid-Soedan	10
Jemen	10

Afghanistan	10
DR Congo	10
Somalië	9
Ethiopië	9
Tsjaad	5
Burkina Faso	4
Totaal	105

Datum

1 maart 2025

Onze referentie

BZ2511711

- In aanvulling hierop is ook EUR 15 mln. beschikbaar gemaakt voor het Oekraïne landenfonds, via het door het Ministerie van Financiën gereserveerde pakket voor de Nederlandse inzet in Oekraïne. Sinds 2025 staat die bijdrage niet meer op artikel 4 in de begroting, maar op artikel 5.3.

Richting de Kamer

- Er is in de Kamerbrief gekozen voor het accentueren van concrete en actuele voorbeelden van crises door ingekaderde tekstdelen over Syrië, Soedan en de Democratische Republiek Congo. Daarmee wordt inzichtelijk gemaakt hoe het humanitaire beleid zich vertaalt naar de praktijk.
- De Kamerbrief handelt twee Kamermoties en twee toezeggingen af:
 - Gewijzigde Motie 36600- XVII, nr. 43 – van het lid Bamenga c.s. over alle nodige maatregelen om ongehinderde toegang van humanitaire hulp tot Gaza mogelijk te maken;
 - Motie 36180-122 van het lid Dobbe c.s. van 20 november 2024 over een leidende rol voor Nederland bij de bescherming van hulpverleners;
 - Toezegging TZ202501-111 van minister Veldkamp dat de minister samen met de minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp de Kamer een brief zal sturen over de humanitaire hulp die Nederland aan Syrië biedt.
 - Toezegging TZ202503-103 om de Kamer te informeren over:
 - welke middelen in 2025 naar Soedan en de Democratische Republiek Congo gaan (Kamminga)
 - de mogelijkheden voor cash transfers in de Democratische Republiek Congo en Soedan (Bamenga)
 - haar inzet om de toegang voor humanitaire hulpverleners te verbeteren (De Korte)
- De amendementen die zijn ingediend op de BHO begroting, zijn eveneens verwerkt. Het gaat om de volgende amendementen:
 - Gewijzigd amendement 36600-XVII-49 van de leden Stoffer en Eerdmans ter vervanging van nr. 48 over investering in noodhulpprogramma's en het afbouwen van de bijdrage aan UNRWA;
 - Gewijzigd amendement 36600-XVII-21 van het lid Dobbe ter vervanging van nr. 16 over een extra bijdrage voor humanitaire hulp aan Soedan, 20 november 2024;
 - Gewijzigd amendement 36600-XVII-42 van het lid Van Baarle ter vervanging van nr. 18 over budget voor het verbeteren van de positie van de Rohingya, 20 november 2024.

Achtergrond: humanitaire financiële context wereldwijd

- Humanitaire budgetten wereldwijd groeien sinds 2023 niet mee met de humanitaire noden. Het aantal crises is toegenomen en de financiering van hulp wordt kleiner. Hierdoor worden hulporganisaties gedwongen om steeds rigoureuzer te prioriteren wie hulp ontvangt.

- Hier komen in 2025 de USAID bezuinigingen nog bovenop. Dit zal naar alle waarschijnlijkheid significante gevolgen hebben voor humanitaire hulp: wereldwijd komt meer dan 40% van alle humanitaire financiering van de VS.
- In dit verband wordt de Nederlandse meerjarige flexibele steun in het bijzonder gewaardeerd, omdat het organisaties stabiliteit biedt. Tussen 2022 en 2024 was Nederland gemiddeld de 10e grootste bilaterale humanitaire donor.

Datum

1 maart 2025

Onze referentie

BZ2511711